

**Pielikums
dārzkopjiem**

Pavasaris dārzā

Meklējiet iekšlapās!

- ▶ Šodien Jētes diena: sīpolu un dāliju stādāmais laiks.
- ▶ Rododendrs – sveiciens no kalniem.
- ▶ Snēpeles dāmu dārza knifiņi.
- ▶ Ziemcietes, augļu koki, ogulāji.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 50
(11 286)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 7. maijs

Svinam brīvību

Skrienot, dejojot, zvērot
uzticību, dāvinot ziedus,
aizlūdzot – tā, katram
ieguldot savu devumu,
Latvijas neatkarības
atjaunošanas 28. gadadiena
Kuldīgā nosvinēta patriotiski,
sportiski un muzikāli,
karogiem un baltiem
galdautiem vējā plīvot.

Vairāk nekā 300 dalībnieku gribēja simboliski apiet apkārt
savai zemei pasākumā *Izskrien Latviju Kuldīgā*, ko otro gadu
rīkoja sporta klubs *Katrīna*.

Jolantas
Hercenbergas
teksts un foto

LASĪET → 3. lpp.

Vairāk foto: www.kurzemnieks.lv.

Lasītāji atkal jautā *Kuldīgas
komunālajiem pakalpojumiem:
šoreiz par atkritumiem,
kapiem un riepām.* → 2. lpp.

Par ko prestižajai balvai
Laiks Ziedonim tika ieteiktas
trīs kuldīdznieces. → 3. lpp.

JUMTS VAIRS NETECĒS.

„Kā svaiga gaisa malks
draudžu cilvēku varonīgajā
cīņā par savu baznīcu” –
tā arhibīskaps Jānis Vanags saka
par jauno valsts finansējuma
programmu dievnamu glābšanai.
Atbalsts ticis arī Rendas baznīcai.

→ 5. lpp.

Trešdien, 9. maijā:

- Kora *Cantus* rūdijums.
- Lasa meža ābeci.
- Kādas zivis laist dīķos.
- Sapulce Snēpelē.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Vai novērtē, ka dzīvojam burvīgā vietā?

Jolanta
Hercenberga,
63350568,
jolantah99@
gmail.com

Rosīšanās puķu, zemeņu, redīsu, sīpolu un burkānu dobēs daudziem mazpilsētu un lauku cilvēkiem ir mīļš vaļasprieks, kas dzīvei piešķir garšu ne tikai pārnestā, bet arī tiešā nozīmē. Ne viena vien darbarūka vasara galvenokārt tiek pavadīta dārzā. Šajā *Kurzemnieka* numurā ir daudz padomu, kā šo rosību padarīt auglīgāku un tādu, kas nes vēl vairāk prieka.

**„Paziņai Seulā
aizsūtīju video ar
vimbām, kas lido virs
Ventas rumbas, un
saņēmu sajūsmas
pilnu atbildi, ka es
dzīvojot paradīzē.”**

Tas, ka pašu izaudzētais ir garšīgāks, šķiet skaidrs vai ikvienam – arī tādiem kā man, kas no zemes darbiem labāk turas pa gabalu. Veikalā pirko, no tālām zemēm vesto un pašu siltumnīcā izaudzēto tomātu, gurķu un redīsu garša patiešām atšķiras. Pašu dārzā plūktā zemene noteikti atšķiras no lielveikala ogas kaut vai ar to vien, ka ir redzēts, kā tā zied un kā no maza, zaļa bumbulīša pārvēršas par sārtu gardumu. Tādēļ fakts, ka dzīvojam vietā, kurā dārza mīļotāji var rušināties pa dobēm, ir prieka iemesls.

Tiem, kuri tur rosās nelabprāt, toties ir iespēja plikām kājām staigāt pa zālienu, peldēt un makšķerēt upēs un ezeros, nakšņot teltīs dabas vidū. Visur pasaulē tā nav.

Vairāki mani paziņas daudzus gadus dzīvo svešās zemēs, kas daudz lielākas un bagātākas par Latviju. Sadzīvīki viņi tur labi iedzīvojušies, bet visi kā viens atzīst, ka vasarā ļoti gribas pacieņoties dzimtenē, lai izbaudītu to, kas viņiem bērnībā bija un mums šeit joprojām ir pieejams ik vasaru. Viņi burtiski jūsmo par iespēju peldēt upē, dīķī vai ezerā. Arī jūra vai no ikviena Latvijas nostūra nav tālu. Cilvēki, kuriem kādreiz tas bijis pieejams, bet tagad ikdienā ne, ļoti novērtē mūsu valsts ekskluzīvās iespējas. Citviet pasaulē tiešām tā nav. Miljoniem cilvēku dzīvo metropolēs, kur nav iespējas vāļāties zālē, izstaigāties pa mežu, ieklausīties putnu dziesmās, ar laivu braukt pa upi, kurināt ugunsgrākus.

Kad savai paziņai, kura Dienvidkorejā dzīvo Seulā, aizsūtīju video ar vimbām, kas lido virs Ventas rumbas, saņēmu izbrīna un sajūsmas pilnu atbildi, ka, viņasprāt, es dzīvoju paradīzē. Viņa ko tādu esot tikai filmās redzējusi un īsti nespējot aptvert, ka desmit minūšu gājienā no mājām var redzēt tādus skatus. Arī meža vai Kuldīgas parku foto viņu sajūsmā.

MANUPRĀT

Pret aptaukošanos

No maija arī tautieši Īrijā un citi šīs valsts iedzīvotāji kļūs arvien veselīgāki, jo tur nule ieviests tā dēvētais cukura nodoklis, kas Lielbritānijā jau ir spēkā, bet par kuru Baltijas valstīs joprojām tiek lauzti šķēpi. Arī Apvienotajā Karalistē ilgi diskutēts, līdz pieņemts likums, ka saldinātie bezalkoholiskie dzērieni apliekami ar nodokli, jo tie veicina aptaukošanos. Īru un britu zemēs turpmāk kokakolas litra pudelei (ja dzērienā cukura vairāk par 8 g/100 ml) tas palielināšot cenu par teju 25 centiem. Nezin kā būs ar to veselības uzlabošanu – vai mazāk pirks un mazāk dzers? Varbūt paātrinās Latvijas valdības reemigrācijas plānu vai arī tiks Veselības ministrijai beidzot konkretizēti, kas īsti ir neveselīga pārtika, jo kaitīgs ir cukurs un arī sāls, kuras desās un gaļas izstrādājumos ir jūtami daudz.

Daina Tafelberga, tālr. 63350563,
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenās redaktors p.i. Dina Poriņa – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3463.

LASĪTĀJS NEIZPRATNĒ

Ja nav kārtīgi šķiroti, ber kopā

Kāda Priedaines iedzīvotāja sašutusi par to, ko 27. aprīlī redzējusi atkritumu laukumā pie Meldriem.

„Atbrauca mašīna un visus atkritumus sabēra kopā – šķirotos un nešķirotos. Nekas netika fotografēts. Ja tā dara, es arī vairs nešķirošu.”

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Kaspars Poriķis noskaidrojās, ka šoreiz šķirotajos atkritumos atkal samesas tur neiederīgas lietas: „Pārsūtu jums fotogrāfiju ar šķirotu atkritumu konteineru saturu – tur ir putuplasts, bērnu autiņbiksītes, olu kastes un citas lietas. Ja šķirotāšanas punktā (tāda ir arī šī vieta) atkritumu saturs neatbilst šķirotajiem, tos savācam kopā ar parastajiem, bet iedzīvotājiem par to papildus nav jāmaksā. Uz šādu vietu šķirotos atkritumus var vest jebkurš. Ja iedzīvotāji sadzīves atkritumus metīs pie šķirotajiem, šo punktu varam noņemt vai pārvietot citur.

Kas attiecas uz dzīvojamo masīvu *Kalves, Skalbes* un *Meldri*, tur ir divi atkritumu laukumi – katrā ceļa pusē pa vienam. Šonedēļ konteinerus pārvietosim tā, lai vienā pusē būtu šķirotie, otrā – sadzīves atkritumi. Cerēsim, ka tas situāciju uzlabos.”

MUMS ZVANA

Meža kapos ūdens ir

Kuldīgas Meža kapos nav ūdens, tā *Kurzemniekam* kāda sieviete zvanīja 25. aprīlī. Atbildot redakcijai, *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* vadītājs Pēteris Gobzemis sākumā sacīja, ka būšot 1. maijā. Tomēr siltajās brīvdienās bija gaidāms vairāk iespējamo apmeklētāju, un jau nākamajā dienā uzņēmuma vadītājs ziņoja: ūdens pieslēgts.

Meža kapos pagaidām ir viens dziļurbums, skaidro P. Gobzemis. Lai ziemā neaizsaltu un nebūtu arī noplūdes (dažreiz cilvēki krānu atstājot vaļā), aukstajā laikā ūdens tiek salaists 1 m³ konteineros. Bet nu dziļurbums pieslēgts atpakaļ. Kapi arī paplašinās, taču par otru ūdens ņemšanas vietu pagaidām neesot domāts, jo vajadzīgs arī elektrības pieslēgums, bet tas neesot lēti.

Dina Poriņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Sācies pasaules čempionāts hokejā. Vai spēles skatāties?

Iveta Kēniņa, strādā *Kuldīgas komunālajos pakalpojumos*: – Droši vien paskatīšos. Vienmēr jūtu līdzīgu mūsu sportistiem – vienalga, kādā sporta veidā. Pēdējā laikā populārāks kļuvis teniss, tāpēc skatos, kā spēlē Ostapenko. Bet liela sporta fane neesmu.

Ludmila Ullase, pensionāre: – Pašlaik par hokeju neinteresējos, bet kādreiz gan fanoju. Agrāk mūsējiem bija lielāki sasniegumi. Sekoju līdzīdi radnieka gaitām – viņš augustā 14 gadu vecumā Amerikā sāka mācīties hokeja skolā par vārtsargu. Hokeja spēli

skatīties esmu bijusi vienu reizi mūžā Jūrmalā – atceros, ka tad nosalu. Bet hokejs man patīk daudz vairāk nekā futbols.

Artjoms Šefanovskis, skolnieks: – Es par sportu neinteresējos – nesaprotu, kāpēc jāskatās, kā spēlē citi. Labāk uzspēlēt pašam. Es spēlēju šahu.

Velga Mažoniene, māsu palīdzē: – Švaki ir ar to skatīšanos. Šad tad esmu skatījusies, kad latvieši spēlē ar somiem, jo mani bērni dzīvo Somijā. Šogad par hokeju nekādas prognozes nevaru pateikt. Jaunībā nodarbojos ar vieglatlētiķi. Kādreiz patika arī slidot.

Ivars Jepolovs, ķīkurnieks: – Protams, skatos. Esmu liels Latvijas atbalstītājs. Šogad nav tik labs sastāvs, jo ne spēlē vairāki vadošie spēlētāji. Ir daudzi jauni, tāpēc nevar prognozēt, kā šogad ies. Klātienē skatīties nav bijusi izdevība.

Indra Orehovala, strādā *Kuldīgas novada muzejā*: – Vienmēr skatos un jūtu līdzīgu pārdzīvoju par neveiksmi un priecājos par veiksmi. Grūti teikt, kā būs šogad, bet ceru, ka ies labāk nekā pagājušajā gadā. Tagad ir daudz jaunu spēlētāju. Iespējams, būs grūtāk, jo jaunajiem jāgūst pieredze.

Lāsma Reimane, Andras Ālītes foto

Priedainē pie *Meldru* mājas KKP darbinieki atkritumus nofotografējuši, pirms sabērt tos kopā. Var redzēt, ka šķirotajiem domātajā tvertnē ir putuplasts, autiņbiksītes un citas druzas.

Iveta Grīniņa
KKP arhīva foto

Svinam brīvību

(Sākums 1. lpp.)

Valsts himnai skanot, Kuldīgas Rātslaukumā karogu mastā paceļ Saeimas deputāts Artis Gustovskis.

Latvijas neatkarības deklarācijas pasludināšanas 28. gadskārtas svinības Kuldīgā sākās Rātslaukumā.

Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona kandidāti pēc svinīgā zvēresta tika uzņemti zemessargu rindās. Uzstājās Kuldīgas pūtēju orķestra grupa un saksofonistu ansamblis, deju kolektīvi *Stariņš* un *Venta*, ansambļi *Karameles*, *Trifeles* un *Triumfs*. Cilvēki pirka nelķes podiņos un nolika tos Latvijas kontūrā Rātslaukumā (vēlāk tās tiks iestādītas 1905. gada parkā). Baznīcās notika dievkalpojumi, daudzviet pilsētā cilvēki piestāja pie balti klātiem galdiem, lai uzrakstītu valstij vēlējumu. Kafējnīcās īpašo svētku kūciņu un kafiju nogaršojis kupls skaits ļaužu.

Vairāk nekā 300 dalībnieku atsaucās sporta kluba *Katrīna* aicinājumam pieveikt ap 6 km trasi Latvijas kontūras formā, kas vijās pa ielām, sētām, parkiem un plašām. Pirms tam jautras mūzikas un treneres Jeļenas Miezītes pavadībā

visi iesildījās, un tad skrējēji, gājēji, nūjotāji un riteņbraucēji devās trasē. Vairākiem līdzī bija valsts karogs, citi tērpušies svētku krāsās.

„Atbraucām ar ģimeni no Ventspils,” saka Ilze Goša. „Laiks foršs, trase un cilvēki arī. Svētkus var svinēt arī aktīvi – nav vienmēr jāsež pie galda.” Sandra Levita no Rīgas: „Kopā ar mazmeitu, kurai ir pieci gadi, trasi nogājām kājām. Man patika, ka bija norādes, kurā pilsētā jau esam tikuši. Tas radīja sajūtu, ka tiešām esam apgājuši apkārt Latvijai.”

Šogad 13 entuziastu komanda gādājusi, lai trasē *Izskrien Latviju Kuldīgā* ir divi muzikālie punkti, lai dalībnieki var padzerties un galā panašoties ar baltmaizi un ievārījumu. Katrs saņēma pasākuma iniciatoras Antras Grīnbergas darināto suvenīru – akmeni, uz kura uzzīmēts Latvijas karogs un valsts simtgades simbols.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Izzina bibliotēkas pagātņi

Par bibliotēkas sabiedrisko nozīmi no 1960. līdz 1989. gadam, par pienākumiem, priekšniecības prasībām Kuldīgas bibliotēkā atmiņās dalījušās tolaik strādājošās darbinieces.

Ap 20 amata māsu, kuras te strādājušas cita īsāku, cita garāku laiku, stāstīja, kā 1964. gadā iestāde no kultūras nama pārceļta uz telpām Baznīcas ielā 2/3, bet 1978. gadā – uz rātsnamu jeb tagadējo novada domes ēku.

Ilggadējā Kuldīgas rajona bibliotēkas vadītāja Aina Laksberga (pie galda) sveic Kuldīgas galvenās bibliotēkas direktori Laimu Osteli, kura savulaik stājusies viņas vietā.

CENZŪRA UN PIKETS

Kuldīgas rajona bibliotēkas ilggadējā vadītāja Aina Laksberga atcerējās, ka padomju laikā viens no būtiskākajiem uzdevumiem bija ideoloģiskā audzināšana. Cenzūra bijusi jūtama ik uz soļa. Par to liecina arī ieraksts viņas darba grāmatīnā, ka saņemts rājiens, jo kontrole kartotēkā atradusi padomju varas aizliegtas grāmatas *Sievu krauja* kartīti. Šajā darbā aprakstīti tādi notikumi Ukrainā, kas padomju varai nepatika, un plauktos tās vairs nav bijis, bet arī kartītes atrašanās bijis pietiekams iemesls, lai iestādes vadītāju sauktu pie atbildības. „Ja būtu atrasta pati grāmata, es noteikti būtu zaudējusi darbu. Mums bija jāgatavo afišas un dažādi materiāli, kas popularizē padomju varu,” stāsta A. Laksberga.

„Bijām kolosāls kolektīvs. Vēlākajos gados mums tomēr bija arī drosme paust savu nostāju – pateikt, kas patīk, kas ne. Piketējām pret toreizējo pilsētas vadību, ko vadīja Anita Kovaļenko. Varējām uz ielas iziet ar plakātiem. Tādi

mēs bijām. Lai visiem šodien būtu tāda drosme pateikt to, kas nepatīk!”

Arī Anna Šalkone, kura bibliotēkā strādājusi līdz 1961. gadam, atzina, ka tolaik svarīgākais bijis aktuālus uzturēt standus par politiskajiem jautājumiem, rīkot lasītāju vakarus un konferences. Ļoti aktīvi gatavojušies Ļeņina 100. dzimšanas dienai.

TUVOJAS 100

Kā skaidro novadpētniecības sektora vadītāja Gita Reboka, šāda tikšanās rīkota, gatavojoties bibliotēkas simtajai jubilejai 2020. gadā: „Ļoti priecājos par bijušo un arī tagadējo kolēģu atsaucību. Vācam vēsturiskas liecības, apkopojam un gatavojam materiālus. Jāizmanto tas, ka daudzi toreizējie notikumi vēl saglabājušies atmiņā un cilvēki ir gatavi savas zināšanas nodot tālāk. Priecātos, ja arī kāds toreizējais bibliotēkas apmeklētājs dalītos ar atmiņu stāstu.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

„Mums ir radoši, strādīgi cilvēki”

Prestīžajam apbalvojumam *Laiks Ziedonim* šogad bija nominētas arī trīs kuldīdznieces.

Dzejnieka Imanta Ziedoņa dzimšanas dienā 3. maijā piekto gadu laureātu cildināšanu rīko fonds *Viegli* kopā ar I. Ziedoņa muzeju. Šogad Liepājas koncertzālē *Lielais dzintars* pasākumā kā koncertuzvedumā piedalījās Liepājas simfoniskais orķestris un pilsētas apvienotais koris. Lai uzturētu dzejniekam svarīgas vērtības, atbalstītu jaunradi un iedvesmotu tautiešus visā pasaulē, izcili cilvēki godināti piecās kategorijās: novadpētniecībā, tautsaimniecībā, literatūrā, zinātnē un darbā ar bērniem un jauniešiem.

ARHITEKTŪRA TIEK IZSKAIDROTA

Novadpētniecības kategorijā *Kedas* viena no nominantiem bija Kuldīgas novada domes būvvaldes vadītāja, arhitekta Jana Jākobsone. Viņa stāsta: „Mani ieteica kolēģi, bet es to uzzināju tikai tad, kad man jau pateica, ka esmu starp izvirzītajiem. Nominētas bija tādas jomas, kas ļoti atšķiras no arhitektūras pētniecības. Šī nozare atzīta par radošu pētniecību, un tas ir jauki. Cildināšanā patīkami bija vārdi par Kuldīgu, tās arhitektūru un manu darbību. Tika sacīts, ka mūsu darbs no citu būvvalžu, arhitektu un pilsētas veidotāju darba ievērojami atšķiras ar to, ka mēs daudz pētām, skaidrojam, konsultējam. Ikdienā jūtams, ka ar kolēģiem protam sastrādāties un ir

vēlme līdzdarboties. Kolēģi mani sauc par lokomotīvi, kas velk uz priekšu, grib darīt vēl. Prieks, ka nominantu vidū nebija vienīgā kuldīdzniece. Tas rāda, ka šajā pilsētā ir radoši, strādāt gribi cilvēki.”

IERAUDZĪTA STĀSTNIECĪBA

Kategorijā *Bize* par dzīvi literatūrā tika nominēta Kuldīgas stāstniece Liesma Lagzdīņa. Viņa iedvesmojusi daudzus jaunos stāstniekus: „Mani izvirzīja labie gariņi Ina Celitāne, Māra Mellēna un Guntis Pakalns. Pirmajā brīdī šķita, ka tas īsti neattiecas uz mani, bet beigās bija skaisti. Liels prieks, ka stāstniecība beidzot ieraudzīta – kā bārenīte vai Pelnrušķīte no aizkrāsnes izvilkta ārā un cildināta. Ja stāstniecības nebūtu, tad nebūtu, ko vākt, jo ļoti daudz kas līdz sen rakstām uz papīra?”

MĀCA PROGRAMMĒT PAT MAZAJIEM

Kategorijā *Rabarbers* kā jauniešu iedvesmotāja bija izvirzīta Agnese Kramēna, agrākā kuldīdzniece, interešu izglītības iestādes *Mācīes IT (Learn IT)* ārpuskolas programmmēšanas skolotāja, Āgenskalna Valsts ģimnāzijas informātikas un bioloģijas skolotāja. Agnese viena no pirmajām Latvijas programmēšanas pamatus sāka ierādīt sākumskolas bērniem. Viņa to mācījusi vairāk nekā 200 skolēniem un 50 pedagogiem.

Lāsma Reimane

Svarīgi, lai īrnieks sadarbojas

Arī tad, ja īrniekiem ir parādi, Kuldīgas novada domes dzīvokļu komisija līgumu pagarina. Bet svarīgi, lai parādnieks ir gatavs sadarboties – sazināties ar dzīvokļu speciālisti Elīnu Iljinu vai vismaz atbildēt uz brīdinājuma vēstulēm.

NELIEKAS NE ZINIS

Kādai kuldīdzniecītei pašvaldības dzīvokļa īres līgums tomēr netika pagarināts. Pērn aprīlī īres un komunālo maksājumu parāds bija 441 eiro, tagad tas pieaudzis līdz 687 eiro. Sieviete uz vēstulēm neatsaucas, neliekas ne zinis, arī sociālajā dienestā dokumentus nesniedz, lai iegūtu maznodrošinātās statusu. Komisija viņu aicinās uz nākamo sēdi, lai izrunātos. Tiks aicināta arī kāda sieviete no laukiem, kuras parāds par īri un apkuri ir 761 eiro. Arī viņa uz aicinājumiem neatsaucas.

Vīrietis no Kuldīgas dzīvokļa tika pārcelts uz pagastu. Tur īri un komunālos maksājumus maksā regulāri, bet par Kuldīgā palikušo 1700 eiro parādu neliekas ne zinis.

Atteikts kādam vīrietim, kurš lūdzis atkārtoti uzņemt dzīvokļu rindā. Iesniegumā viņš skaidro, ka savu dzīvokli pārdevis, ar šo naudu dzēšot parādus. Bērni nevarot palīdzēt. Pēc likuma pašvaldības dzīvoklis viņam nepienākas. Komisijas locekles painteresējās, vai nav kas piedāvājams pagastos. E. Iljina skaidroja, ka izremontētu mājokļu nav, bet, lai kādu pielāgotu, vajadzīgi lieli ieguldījumi.

NO PABALSTA LĪDZ PABALSTAM

Izskatot lauku iedzīvotāju iesniegumus, E. Iljina secināja: atkal tiek gaidīts uz mājokļa pabalstu no sociālā dienesta, lai segtu īri. Komunālajiem maksājumiem tas ir līdz 180 eiro gadā. Kādā pagastā sievietei, kurai īre ir 11 eiro mēnesī, sakrājies 172 eiro parāds. Dzīvokļu speciāliste pieļauj, ka tas tiek uzkrāts līdz pabalsta summai.

Komisija piešķir dzīvokli laukos jaunai sievietei ar zidaini. Viņa dzīvojuši vecmāmiņas dzīvoklī, kurā mīt arī mātes brālis, mēdz atbraukt māte. Onkulis telpās smēķē, tiek lietots alkohols. Bērnam ir veselības problēmas. Šobrīd mamma ar viņu atrodas krīzes centrā, bet pēc mēneša brauks mājās. *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* solījuši līdz tam mājokli izremontēt.

Inguna Spulniece

Izzina pasauli, izkopj talantus

Ap pusotra simta Kuldīgas novada skolēnu reizi mēnesī apmeklē Jauno talantu skolu, lai dziļāk izprastu dabas zinības, matemātiku, ģeogrāfiju, informātiku un citus priekšmetus, lai pasauli izzinātu pētīt un eksperimentējot.

VAIRĀK EKSAKTO PRIEKŠMETU

Tāda skola darbojas septīto gadu, nodarbības notiek Kuldīgas Centra vidusskolā un V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā. Domes izglītības speciāliste Lilita Mačtama skaidro, ka 90 minūšu nodarbības vērstas uz to, lai skolēni uzzinātu kaut ko papildus mācību programmai un attīstītu domāšanu.

4. klašu grupā ir trīs stundas, kurās bērni apgūst dabas zinības un praktisko matemātiku, strādā ar datoriem, apgūst iemaņas informācijas meklēšanā un programmēšanā. 5.–6. klasei ir matemātika un informātika, 7.–9. klasei – ģeogrāfija un digitālā matemātika, kurā var uzzināt par datorprogrammām un viedierīcēm, robotu programmēšanu, datu analīzi u. tml. Dažas nodarbības ir bilingvālas jeb divās valodās – tajās tiek runāts arī angļiski. Otro gadu tiek piedāvāta viena programma vidusskolēniem – to vada fotogrāfs, Saeimas deputāts Artis Gustovskis, un ap desmit jauniešu apgūst fotogrāfēšanu kā mākslu.

Mācību noslēgums būs 19. maijā Kuldīgas Jauniešu mājā.

Jauno talantu skolas 7.–9. klases audzēkņi dodas mācību ekskursijā uz Ventspils rūpnīcu *Bucher Municipal*, kurā ražo komunālo tehniku, un Ventspils Augsto tehnoloģiju parku.

KATRAM PATĪK KAS CITS

Vairāki 7.–9. klašu skolēni sacīja, ka šogad vislabāk patikušas nodarbības ar robotiem. Mārtiņam Stebulim interesanta likusies katra ģeogrāfijas nodarbība, jo viņš uzzinājis daudz jauna par to, kas notiek citviet pasaulē. Rūtai Mediņai patīkot tas, ka te iemāca domāt ārpus uzdevuma noteikumiem un meklēt citādu pieeju, nekā ierasts.

Irita Blumberga un Pēteris Grinkevičs no Vārmes Jauno talantu skolu apmeklē pirmoreiz,

bet nākamgad gribot turpināt, jo nodarbības patīk – tajās uzzinātais palīdzot mācībās skolā.

EKSKURSIJA KĀ NODARBĪBA

Aprīlī audzēkņi devās pašvaldības finansētā mācību ekskursijā. Mazākie piedalījās nodarbībā Jelgavas tūrisma centrā un viesojās karamēļu darbnīcā, 5.–6. klases skolēni noskatījās izrādi *Dailes teātrī*, apmeklēja sporta un kino muzeju, bet vecāko klašu audzēkņi viesojās Ventspils uz-

nēmumā *Bucher Municipal*, kas ražo komunālo tehniku. „Zinātnes un tehnoloģiju muzejā *Kurzemes democentrs* bērni iejutās safari filmētāja lomā,” stāsta skolotāja Laila Zudāne. „Varēja pārbaudīt, cik ogļskābās gāzes izdala mūsu mašīnas, no smiltīm celt kalnus un ieslēgt klimata kontroli, lai redzētu, kā mājas tiek appludinātas. Bija arī virtuāla braukšana ar automašīnu, varēja spēlēt spēli, kas saistīta ar programmēšanu.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Lai diženums zināms un reģistrēts

„Ir gandarījums, ka nu mūsu dižkoki ir reģistrēti. Visiem zināms, ka tie ir lieli, bet tagad tiem piešķirts nozīmīgs statuss,” saka alsundzniece **Biruta Skujiņa, pēc kuras ierosmes Alsungas novadā reģistrēti 13 dižkoki.**

„Es uzskatu, ka tur, kur aug diži koki, arī laudis ir diži. Mums ir, ar ko lepoties,” uzsver Biruta. 11 šādu koku atrodas Ziedulejas parkā, divi – uz privātas zemes. 5,72 m ir lielākā ozola apkārtmērs, 4,24 m – liepas, 2,5 m – priedes, 2,92 m – melnalkšņa.

B. Skujiņa ar Rasmu Cīruli atsaukušās aicinājumam pieteikt savu mīlo, skaisto vietu, kas valsts simtgadē pretendētu uz iekļaušanu Latvijas nozīmīgāko vietu sarakstā. „Pieteicām Zieduleju, kas man un citiem vietējiem ir ļoti mīļa. Alsunga ir pazīstama ar suntu tradīcijām, bet gribējās parādīt, ka te ir arī skaista daba,”

stāsta B. Skujiņa. „Lai gan nozīmīgāko vietu sarakstā neiekļuvām, nožēlas nav. Uzsaukumā bija rakstīts, ka var pieteikt arī dižkokus. Jau sen zināju, ka Ziedulejā tādi ir. Pagājušajā vasarā atbrauca ģimene – mani superbērni, kuriem patīk daba. Gājām kopā mērit. Ar Rasmu vēlāk bridām pa Diļļu pļavām un lielu liepu samērīgām ar lakatiņu. Mājās pēc lakatiņu skaita izrēķinājām un sapratām, ka arī tā atbilst dižkoka statusam. Pieteicu Dabas aizsardzības pārvaldei, un nu uz kokiem ir uzlikta plāksnes. Tās piestiprina ziemeļu pusē ar cinkotām naglām, atstājot vietu, kur kokam augt. Par kokiem turpmāk jā rūpējas – apkārt desmit metri jāiztīra no krūmiem. Tas nozīmē, ka mūsu Zieduleja būs vēl skaistāka, ka rūpēsimies, lai tā saglabātu dabas vērtības.”

Jolanta Hercenbergas Birutas Skujiņas arhīva foto

Šis ozols ir viens no 11 dižkokiem, kas reģistrēti Alsungas Ziedulejas parkā.

Parādās ziedi un kaitēkļi

„Ziedēšanas laikā neko miglot nedrīkst, jo tad strādā bites. Bet, kad sāk ziedēt agrās plūmes, izlido arī pirmie kaitēkļi – zāglapsenes,” skaidro Valsts augu aizsardzības dienesta Kurzemes reģionālās nodaļas vecākā inspektore Māra Bērziņa.

Pašlaik kaitēkļiem vēl par aukstu, un tie nav aktīvi. Pret zāglapsenēm der rūgstošs šķidrums un balti līmes vairogi. Pirms ziedēšanas mazdārziņā izliek divus trīs traukus ierūguša ievārījuma, kas nedaudz atšķaidīts ar ūdeni. Zāglapsenes kāpurs sabojā vairākus augļus. Bojātie aizmetnīši nobirst – tie jāsalasa un jāiznīcina.

Maija vidū, kad plūmes būs noziedējušas, izlidos plūmju tinēja tauriņi. Rūgstošs šķidrums tos neinteresē. Tos var miglot ar insekticīdiem, bet izlidošana turpināsies līdz jūlijam. Jautājums – kurā brīdī miglot un cik daudz. Pret tinēju der feromonu lamatas ar īpašu vielu, kas kukaiņus pievilina.

Iveta Grīniņa, Andras Ālītes foto

Ķiršiem un plūmēm kaitē:

- ▶ gaišā un tumšā plūmju zāglapsene. Tā izlido ap ķiršu ziedēšanas laiku, bet lielākoties kaitē kāpuri, kas bojā vēl negatavus augļus;
- ▶ ķiršu zāglapsene. Izgrauž lapas, bet vairāk kaitē kāpuri.

Rudeni:

- ▶ savāc nobirušās plūmes, lai kāpuri neiekūņojas zemē;
- ▶ uzrok apdobs, zemi apgriezot lāpstas dziļumā (citādi kāpuri augsnē izveido kokonu un pārziemo).

Sīpolu un dāliju laiks

7. maijs ir Jetes diena – visistākā sīpolu stādāmā diena, vēsta tautas ticējumi. Bet, ja kādam pret tiem ir nepatika, var stādīt dālijas. Arī tām šodien esot īstais laiks.

Šogad Jetes diena iekrīt dilstošā mēnesī, bet tas pat ir labāk. Ja būtu jauns mēness, būtu jāgaida līdz vakaram, kad saule noriet. Dārzkopībā tiek ievērotas vēl divas nākamās dienas – arī Staņislavos un Klāvos var stādīt sīpolus, tad tie aug lieli un labi saglabājas. Tiesa, klimata pārmaiņu dēļ der ņemt vērā speciālistu ieteikumu, ka zemei jāuzsilst līdz +12 grādiem, citādi sīpoli *aizies lokos*. Ilgi ar stādīšanu vilcināties arī nevajag, jo sausā augsnē sīpoli sliktāk iesakņosies. Viens no rādītājiem, ka laiks dēstīt, ir saziēdējušas ievas.

Daina Tāfelberga

No Jetes līdz īstajai vasarai vēl var būt 12 naktis ar salnu, bet, ja šajā dienā ir gubu mākoņi un pamalē ducina pērkons, būs ražas gads.

Stādām jaunus kociņus un ogulājus

Zemei sasilstot, piemājas dārzos tiek stādīti ogulāji un augļu koki. Vēl maija pirmajā pusē lielās stādaudzētavas piedalās gadatirgos un rīko stādu parādes. **Ko labāk izvēlēties: kailsakni vai konteinerā ieaudzētu?**

Abu veidu priekšrocības un trūkumus apkopojis Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais speciālists dārzkopībā Māris Narvils.

NESAKALTĒT SAKNI!

Kailsakņu galvenā priekšrocība ir cena – tā ir zemāka nekā konteineru stādiem. Tiesa, pirmie stādāmi galvenokārt agrā pavasarī, otrs var dēstīt visu sezonu. Turklāt ar kailsakņiem jābūt uzmanīgākiem. Viens no galvenajiem nosacījumiem ir nesakaltēt sakni, tāpēc paredzētajā vietā vēlams to iestādīt pēc iespējas ātrāk. Dažkārt ceļš no iegādes vietas līdz dārzam ir tāls, jāņem vērā laiks, kad jaunie kociņi audzētavā izrakti. Ja dārzkopis uz tirgu brauc ar nodomu pirkt stādus, vēlams ņemt līdzī mitrinošu materiālu. Pavasarī saule un vējš ļoti ātri var sakni izžāvēt, un būs grūti atgūt dzīvīgumu. Pirms stādīšanas ieteicams to kārtīgi izmērcēt. Ja nevar iestādīt tajā pašā dienā, tad

vajag vismaz pierakt – tā var noturēt vēl nedēļu.

Šobrīd zeme vēl diezgan mitra, ik pa laikam uzlīst, tomēr jāskatās, kā kociņam klājas pēc iestādīšanas – pārmēru salaistīt tikpat kā nav iespējams, ja vien dārzkopis nav aizmirsis būtiskākos nosacījumus. Laistot vēlams pievienot kādu sakņu attīstības stimulatoru.

GAN JAUNAS, GAN PĀRBAUDĪTAS

Pēc M.Narvila novērojumiem nekomerciālo dārzu saimnieku gaume ir atšķirīga: daudzi zina pēdējās tendences un pērk jaunus šķirnes, citi uzticas pārbaudītiem augļu koka vai ogulāja rādītājiem, vēl kādi meklē eksotiku: aprikozes u.tml. „Katrai sugai ir ģenētiski ierprogrammēts, cik lielu salu tā var izturēt atkarībā no laika apstākļiem. Tomēr ziemeļos var ietekmēt ar dažādām metodēm: mulčēšanu, vainagu veidošanu, mēslošanu, slimību apkarošanu u.c. Lai gan ziema vienubrīd bija draudīga, arī silto zemju augi pārdzīvojuši labi,” secina speciālists. „Salcietība ir dabas, bet ziemcietība – audzētāja rokās jau no brīža, kad stāds tiek iestādīts, līdz brīdim, kad sākas ziemošana.”

Laidu pagasta Jaunbrēdīku īpašnieks Jānis Lepsis stādus audzē vairākus gadus desmitus un par rododendriem ieinteresējies jau jaunībā.

Ko darīt ar rododendriem, lai tie krāšņi ziedētu, – pēc tāda padoma braucām uz Laidu pagasta stādaudzētavu Jaunbrēdiķi pie Jāņa Lepša. Taču liels bija pārsteigums, kad Kurzemnieks vispirms tika ievests... priežu mežā, kur ieraudzīja pirmo ziedošo krūmu.

GDURĪBA – ZEM ZEMES

Daži krūmi J.Lepša mežā ir krieni pāri cilvēka augumam – pat 3 m. Tie tur augot kopš 80. gadiem, kad Jāņa tēvs kādus hibrīdus atvedis no Salaspils botāniskā dārza. Kāpēc mežā? „Tā vajag – īpaši priežu mežā,” skan atbilde. „Daļai mūžzaļo šķirņu patīk ēnā. Rododendriem ir augšējā sakņu sistēma, priedēm – dziļā, un tad nav konkurences. Bet nekādā gadījumā nedrīkst stādīt blakus tūjām. Arī tām ir augšējā sakņu sistēma, un tūjas ir stiprākas – aug lielas un rododendrus noēd. Tāpat egles nav labi stādīt blakus.”

Bet dārzā tūjas un rododendri blakus labi izskatās. Ja gribas tieši tā, var likt lietā viltību: ziedošo krūmu iestādīt 50 litru plastmasas maisā. Tādām tūja saknes cauri neizdzēnot. Tikai visu laiku jāuztur mitrums. „Ja drusku nočammāsies, nākamgad ziedēšanas nebūs. Kuldīgā dažam, kuram skaisti zied, visi tā maisos sastādīti, jo dabiski tik smuki nevar izaugt,” novērojis audzētājs. „Vienu gan nesmu sapratis: pasaulē rododendri pārsvarā aug kalnos, un tur augsne ir kaļķaina, bet, kad nonāk lejā pie mums, kāpēc tie grib skābu?”

SĒKLA KĀ PUTEKLIS

Mežā nelieli krūmiņi izauguši, sēklām izsējoties pašām. „Tās ir sīkas kā putekli. Re, jauns stāds izaudzis tāpēc, ka tās uzkritušas uz veca celma,” rāda J.Lepsis. „Iekrītot zālē, Latvijā tās nevar izaugt – mūsu augsne ir pārāk bagātīga, zāle noēno. Anglijā gan tie izplatās savā vaļā, un vietējie pat cērt ārā. Bet, ja rododendrs aug dārzā, pēc noziedēšanas sausie čemuri obligāti jānolauž – tad labāk aizmestas jauni pumpuri, un nākamgad ziedēs skaistāk.”

Kādā stadijā rododendru var sākt audzēt? „Ja kāds grib, iedošu no sēklas audzētu stādīņu un pateikšu, ko darīt. Pavairot var arī no spraudņiem. Vēl var potēt – pamatā uz baltās šķirnes *Cunningham's White* uzpotēt, kādu krāsu grib. Ja grib, lai dārzā uzreiz ir skats, jāpērk 50–60 cm stāds.”

Rododendrs – košs sveiciens no kalniem

Karolīnas rododendrs neesot šķirne, bet gan pamatsuga, kas kalnos aug brīvā dabā. Šis apriņa beigās ziedēja priežu mežā Laidu pagastā.

AR IEGĀDI JĀUZMANĀS

Lieli, ziedoši, dažādu krāsu krūmi ir vilinoši, taču, ja audzēti citā valstī un citā klimatā, mūsu apstākļos var nederēt, skaidro speciālists. Ar pārmēslošanu var izdzīt ziedus, bet mazināt izturību. Tagad stādus varot dabūt pat lielveikalos. Ja pērk tur, tad labāk vasarzaļos – tie dzīvos ilgāk. Mūžzaļos gan ne: „Tas ir kā ar rožu klēpi – pēc nedēļas jāsviež laukā. Bet Latvijā arī audzētie stādi ziemā nenosals. Tie ir no šķirnēm, kas pie mums ir izturīgas.”

Ja apstākļi labvēlīgi, rododendri var augt desmitiem gadu. Tāpēc vieta jāizvēlas tālredzīgi – jāparedz, cik lieli izaugs gan košumkrūmi, gan to kaimiņi. Citādi pēc laika lielos krūmus nāksies pārvietot, norāda J.Lepsis.

MĒSLOT PIETIEK PAVASARĪ

Rododendriem ir speciāls mēslojums. Tomēr J.Lepsis pārbaudījis: der jebkurš kompleksais. Ar dabisko – kūtsmēsliem – esot riskantī, jo nav zināms, kas tajos iekšā. Govs mēsļus agrā pavasarī varot arī likt – kopā ar kūstošā sniega ūdeni tie augsnē iefiltrēsies. Bet cūku mēsli šiem augiem esot inde.

Papildmēslojumu iesaka divreiz gadā: agrā pavasarī un vasarā pēc ziedēšanas. Bet ar speciālo rododendru līdzekli, kas iedarbojas ilgstoši, pietiekot vienu reizi – pavasarī. Rudenī nevajadzētu, jo jaunie dzinumi ziemā var apsalt.

Siltumnīcā kastītēs pirms mēneša iesētajām sēklām asniņš vēl mikroskopisks. Šie stādīņi auguši jau gadu, bet tāpat vien dažus centimetrus gari. Līdz ziediem tiem jāgaida vēl sešus gadus.

Rožu koks

- No grieķu valodas: *rhodon* – roze, *dendron* – koks.
- Savvaļā aug Āzijas un Amerikas kalnos un pie ūdens.
- Latvijā ienākuši pirmās brīvvalsts laikā un bija reti sastopami.
- 1957. gadā Latvijas Valsts Universitātes botāniskā dārza direktors Rihards Kondratovičs sāka vadīt zinātnisko izpēti par tēmu *Rododendru introdukcija un aklimatizācija Latvijas PSR*. Impulsu devuši daži eksemplāri dārzā kopš 30. gadiem. Izveidota brīvdabas kolekcija no 76 savvaļas sugām un 265 šķirnēm.
- Radītās 109 jaunās šķirnes ar latviskiem nosaukumiem.
- Vienīgā specializētā audzētava Baltijā – LU rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava *Babīte*.

Ko der zināt

- ▶ Stādām izrok lielāku bedrī, ieber kūdru, kārtīgi salej.
- ▶ Dēsta tikpat dziļi, cik tas audzis stādaudzētavā.
- ▶ Rododendriem patīk skāba, trūdvielām bagāta, irdena augsne. Ir nopērkams gatavs substrāts.
- ▶ Tiem patīk mitrums, bet ne slapjums.
- ▶ Var mēslot agri pavasarī un vasarā pēc ziedēšanas. Bet gadam var pietikt ar reizi pavasarī.
- ▶ Ir speciāls mēslojums, bet derēs arī jebkurš kompleksais (ēdamkarote uz spaini).
- ▶ Mūžzaļajiem rododendriem lielākoties vajadzīga pusēna, daļēji mūžzaļajiem un vasarzaļajiem – saulaina vieta.

Pelču pagasta dārzniece Dagnija Voika ar savas kolekcijas peoniju 'Sarah Bernhard', kas nosaukta par godu franču aktrisei Sārai Bernārai.

Pārstāda to, kas zied vasaras otrajā pusē

Ziemcietēm galvenais likums – pavasarī pārstāda tās, kuras zied pēc Jāņiem.

„Tās jāpārstāda trīs gadījumos: ja pārkārto puķu dobi un vēlas augus sagrupēt citādi; ja stādījums cieši saaudzis; ja konkrētas puķes grib pavairot,” skaidro dārzniece Dagnija Voika.

KAMĒR DZINUMI NAV LIELI

„Ziemcietes vēl var pārstādīt, jo mitruma pietiek un dzinumi vēl nav pārāk gari. Kad puķe jau kārtīgi izaugusi, nevajag to traucēt. Tāpat nevajag traucēt tās, kuras tūlīt ziedēs, piemēram, silpuresnes, lauztās sirdis un, protams, sīpolpuķes. Ja puķe zied pavasarī, vislabāk to pārstādīt augustā.

Nevajadzētu aiztikt lilijas, jo var aplūzt dzinums, un īrisus, jo tie drīz ziedēs. Pārstādot var zaudēt ziedēšanas sezonu. Arī peonijām laiks nokavēts. Ja dzinumi jau 10 cm, tie novītīs, augs būs pamatīgi jālej, un tas patērēs daudz spēka, lai izaugtu. Piemērots laiks būs augusts un septembris.

Dienziedes var daļīt un pārstādīt jebkurā laikā – vienalga, cik lielas. Delfīnijas, flokšus, kurpītes, laimīņus, hostas un citas var pārstādīt, bet jāskatās, cik kādi dzinumi. Ja līdz 10 cm, nekas nav nokavēts.”

VECAJĀ VIETĀ NEDRĪKST

„Sadalītās puķes nevajag stādīt atpakaļ vecajā vietā. Tur var likt citas ziemcietes vai vasaras puķes, jo tā, kas ilgi augusi, no zemes jau paņēmusi visu, kas vajadzīgs. Ja jaunās vietas nav, vajag izrakt pamatīgu bedrī un iebērt citu augsni.

Zeme jāielabo. Ja puķei patīk skāba augsne, var mazliet piebērt skābo kūdru. Jāizmanto laba melnzeme, komposts, sauja minerālmēsli. Visas puķes, kam ir sakneņi, daļa pa sakneņiem. Lielu čemuru nevajag atstāt, jo puķes atkal saaus. Piemēram, dienziedes nevajag stādīt pa vairākām – pietiks ar vienu. Hostām var kopā atstāt no trim līdz pieciem stādiem. Puķes, kas ļoti izplešas, var ierobežot ar plastmasas apmalītēm, ierīkojot rezervi,” iesaka D.Voika.

Iveta Grīniņa
Dagnijas Voikas arhīva foto

Kas jāielāgo, lai kailsakņu stāds labi ieaug?

▶ Vēlams iestādīt tajā pašā dienā, kad nopirkts.

▶ Ja vieta nav sagatavota, tad saknes, lai neiekalst, jāapstrādā ar šķidru māla un kūdras putru. Kūdra piesaista ūdeni, bet māls neļauj izkalst sīkajām saknītēm. Ideālā variantā stādu ieliek arī maisā ar mitru kūdru. Tā augi izturēs pat nedēļu.

▶ Ja laiks starp iegādi un atgriešanos mājās nav ilgāks par 2–3 stundām, stādu saknes uz pāris stundām iemērc remdenā ūdenī. Pēc tam līdz izstādīšanai sīpi pierok augsnē ar galotni uz dienvidiem.

▶ Ja veikali piedāvā speciāli sagatavotus kailsakņu stādus no ārzemēm, jāatceras, ka tur tie ir uz izdzīvošanas robežas, jo garajās kartona kastēs bieži jau izplaukuši un izstīdējuši. Tādēļ vispirms uzmanīgi, nenolaužot pumpurus, tos atbrīvo no dekoratīvā kartona. Sakņu kamolu atbrīvo tikai stādīšanas brīdī. Kamols sastāv no speciāla mitruma un barības vielas saturoša maisījuma. Tādu noteikti nedrīkst stādīt. Veidojot sakņu kamolu, tās tiek ļoti deformētas, lai aizņemtu mazāk vietas. Stāds ar šādu sakni pat var iet bojā. Tādēļ ogulājiem un augļu kokiem tās uzmanīgi jāatbrīvo no substrāta, vispirms rūpīgi iztaisnojot, tikai tad liekot zemē bedrē.

▶ Kailsakņiem vēlams saknes nedaudz samitrināt ar ūdeni, tikai tad apbērt ar nesacietējušu augsni. Tālāk virs sakņu kamola augsne var būt tikai mitra.

▶ Ja iestādītam augļu kokam ir liels vainags, tas jāapgriež par ¼ daļām, lai sakņu masu izlīdzinātu ar virszemes zaru masu. Mazā sakņu sistēma vienlaikus nespēs iesakņoties un pabarot lielo zaru vainagu.

▶ Lielākus kociņus vēlams piesiet starp diviem mietiņiem, lai vējš tos nesabojā.

▶ Jāuzmanās no kurtmjiem. Tikko iestādītie augi tiek biežāk laistīti, un tad sarosās alu racēji. Dārzs jāpārstaigā, jāpiemēda alas vai jāaizbalda kā citādi. Viena no efektīvākajām metodēm – ierīkot elektroniskos atbaidītājus.

Daina Täfelberga

Dinas Poriņas teksts un foto

Ķiplokiem – sāli, tomātiem – zilos graudiņus

Par dārznieku karstāko darba cēlienu – pavasari – un to, kas jau paspēts, tika spriests Snēpelē praktiskajā nodarbībā no cikla *Radoši, praktiski, interesanti un arī sārtīgi*.

Lāsma Reimanes foto

Snēpelē nodarbībās *Radoši, praktiski, interesanti un arī sārtīgi* katrai dāmai ir kas bilstams par dārza darbiem. Attēlā Skaidrīte Jurenovska, Vija Vētra un Vilma Bice.

Pirmssvētku dienās kārtējo tikšanos rīkoja kultūras nama vadītāja Raimonda Vilmane. Uz nodarbībām parasti dodas domubiedru pulciņš, kurā netrūkst pieredzējušu dārza darbu zinātāju. Sarunā piedalījās Skaidrīte Jurenovska, Vija Vētra, Vilma Bice, Antoņina Līdaka un Valentīna Galviņa. Dažādas gudrības R. Vilmane atradusi internetā, bet dāmas šīs ziņas aktīvi papildināja ar savu pieredzi.

Raimonda mudināja sarunu sākt ar stāstu, kas kurai jau iesēts un aug. Izrādījās, ka Vija jau ēd salātus, dilles, lokus un redīsus. Tam nemaz nevajag apkurināmu siltumnīcu – pietiek, ja aukstās naktīs sējumus labi sasedz ar agroplēvi.

Zirņi

- ▶ Jāsēj gada 100. dienā, bet, ja nav paspēts, tad tajā nedēļas dienā, kuras nosaukumā nav burta R. Tad nekad nebūšot tārpaini.
- ▶ Pirmos zirņus var likt pat ļoti mitrā zemē – tiem mitrums nekaitē.
- ▶ Ja sēj vēlāk, zirņi pirms sēšanas jāmērcē. Toties pēc tam tie nekādā ziņā nedrīkst iekalst: ja pēc iesēšanas uzņāk sausums, tie jālej, kamēr sadīgst.

Tomāti

- ▶ Augsnei jābūt graudainai.
- ▶ Stādot zem auga bedrītē jāieber zivju milti vai jāieliek svaigas reņģes.
- ▶ Var stādīt vagā. Tad veidojas spēcīgākas saknes, un stumbra pamatni visu laiku var piebērt ar zemi, lai veidojas virssaknes.
- ▶ Kad nolauž apakšējās lapas, atstāj nelielu stumbeņi, lai slimības tik ātri netiek līdz stumbram.
- ▶ Vislabāk lapu nogrieziet ar šķērēm, bet tad tās pēc katra auga apgriešanas jādezinficē.
- ▶ Pēc lapu nolaušanas nedrīkst laistīt, lai svaigajās brūcītēs neievazātu infekciju.
- ▶ Apmēram divas nedēļas pirms izstādīšanas augsne jāpiebaro ar joda šķīdumu – tas palīdz pret slimībām. Trīs litru burkai ūdens pievieno vienu pilienu joda, samaisa un augus aplej ar lejkannu.
- ▶ Vienu reizi vasarā var aplej ar kālija permanganāta šķīdumu (tam jābūt krietni rozā). Tas jādara, kad tomāti jau zied.

Pret laputīm der izkaltētu, sasmalcinātu augu maisījums. Der pagājušā gada zāļu tēja: raudenes, piparmētras, vīgriezes u.c. Tēju samaļ pulverī un apputina kāpostus vai citus laputu apsēstus augus.

Ja pirmais pērkonis iet no rietumiem uz austrumiem vai gar dienvidu pamali, būs auglīgs gads; ja no austrumiem uz rietumiem vai gar ziemeļu pamali – būs slikta raža.

Kartupeļi

- ▶ Jāstāda tad, kad alkšņiem lapas kā peļu austiņas.
- ▶ Īstais stādīšanas laiks ir tad, kad debesīs daudz gubu mākoņu.
- ▶ Ja nestāda daudz, katrā bedrītē var iebērt sauju pelnu.
- ▶ Ja tos aprušina vecā vai dilstošā mēnesī, nezāles tik ātri neauga.

Zemenes

- ▶ Esot jāmulčē ar skujām, tad nemetoties kaitēkļi un puve.
- ▶ Paparžu mulča palīdz pret puvi.
- ▶ Kad zemenes zied, tās nedrīkst ravēt.

Citi dārzeņi

- ▶ **Bietēm** patīk laistīšana lietus veidā – bieži uzšļācieni.
- ▶ **Bietes** pēc otrās retināšanas jāpiebaro ar minerālmēsliem.
- ▶ Kamēr **burkāni** dīgst, tos lej regulāri. Kad parādās asni, 12 dienas nelej. Tas palīdz saknei iesaistīties dziļāk zemē.
- ▶ Lai stimulētu **ķirbju** augšanu, stīgojošo stumbru piesprauž pie zemes, lai tas iesakņojas.
- ▶ Lai **rabarberiem** kāti augtu resni, tos mēslo katru gadu.
- ▶ Lai palielinātu **ķiploku** ražu, jūnija pirmajā pusē tie jāaplej ar sālsūdeni (2 ēd.k. sāls uz 10 l ūdens), pēc tam sāli no lapām noskalo ar tīru ūdeni. Arī **bietēm** un **burkāniem** tas patīkot.
- ▶ **Gurķi** ir prasīgi pret mitrumu. Ziedēšanas sākumā laistīšanu samazina, bet pēc tam atkal lej bagātīgi.
- ▶ **Augu** noturību pret slimībām uzlabo nātres, tāpēc tos var mulčēt ar sasmalcinātām nātrēm.

Lai stādi neizstīdžētu, tie katru dienu jānoglāsta.

Par sēšanu

- ▶ Ja bietes sēj ziemeļu vējā, tās izaug koksainas un cietas.
- ▶ Ja pavasara rītā sliekas uzrakušas celiņus, tajā dienā ir īpaši labs sējas laiks.
- ▶ Jaunā mēnesī sēj visu, kam raža izaug virs zemes: salātus, tomātus, gurķus, kāpostus u.c.
- ▶ Vecā mēnesī sēj visu, kam raža zem zemes: burkānus, redīsus, rutkus, bietes u.c.
- ▶ Ja saknes sēj jauna mēness trešajā dienā, būs laba raža.

Gliemežus atbaida sasmalcinātas olu čaumalas un kafijas biezumi. Šāda virsma tiem nepatīkot.

Iveta Grīniņa

DĀRZA DARBI

Kas darāms maijā

Arija Rudlapa, agronome

Maijs ir lielo dārza darbu, ziedoņa un arī cerību laiks. Stādot un sējot vienmēr domājam, ka viss izdosies, būs bagāta raža, ziedēs krāšņas puķes. Taču līdzās sētajam aug arī nezāles, ar kurām jāietiek galā.

7., 8. maijs. Sakņu dienas. Stāda sīpolus, vasaras ķiplokus, kartupeļus, topinambūrus. Sēj sakņaugus, bietes, burkānus, sakņu pētersīļus, pastinākus, redīsus, rāceņus, kāļus. Apstrādā zemi, ravē, sakārto komposta kaudzi.

9., 10. maijs. Ziedu dienas. Ravē. Pļauj mauriņu. Apgriež dzīvžogus. Vāc ārstniecības augus.

11.–13. maijs. Lapu dienas. Stāda kāpostus, puravus, lapu un kātu selerijas. Sēj salātus, skābenes, spinātus, rukolu un citus garšaugus. Sēj zālājus un zaļbarības augus. Pļauj zālienu, lai ātri ataug. Apgriež skrajus dzīvžogus, lai labāk sakoplo. Laista un mēslo augus.

14. maijs. Augļu diena. Sēj graudaugus un pākšaugus, eļļas augus, gurķus, ķirbjus, kabačus. Siltumnīcā stāda tomātus, gurķus, papriku, melones. Veido vainagu jauniem augļu kokiem.

15. maijs. Sēšanai un stādīšanai nelabvēlīga diena. Apstrādā zemi nezāļainos laukos, ravē.

16., 17. maijs (priekšpusdiena). Sakņu dienas. Stāda sīpolus, vasaras ķiplokus, kartupeļus, topinambūrus, mārrutkus. Sēj sakņaugus, bietes, burkānus, sakņu pētersīļus, pastinākus, redīsus, rāceņus, kāļus. Apstrādā zemi, ravē, pārjauc komposta kaudzi.

17. maijs (pēcpusdiena),

18. maijs (priekšpusdiena). Sēšanai un stādīšanai nelabvēlīgs laiks. Atliek vien ciņa ar nezālēm.

18. maijs (pēcpusdiena),

19. maijs. Ziedu dienas. Stāda, sēj, dala un pārstāda puķes: kā vasaras, tā ziemcietes. Stāda ziedošus dekoratīvus krūmus. Appļauj zālienu. Vāc ārstniecības augus. Pārstāda ziedošos telpaugus. Sēj un stāda brokoļus.

20. maijs (priekšpusdiena). Lapu diena. Sēj un stāda lapu dārzeņus, salātus, kāpostus, puravus, kātu un lapu selerijas, pētersīļus, skābenes un garšaugus. Sēj zālājus un zaļbarības augus. Pārstāda telpaugus. Dala un pārstāda hostas. Šiem darbiem vēlams atrast laiku no rīta vai vakarā. Dienas vidus nav pārāk labvēlīgs.

21.–23. maijs. Augļu dienas. Sēj graudaugus, pākšaugus, eļļas augus, gurķus, kabačus, ķirbjus, mēneša beigās arī griķus. Siltumnīcā stāda tomātus, papriku, fizāļus, melones, arbūzus. Dārzos stāda zemenes, avenas, krūmogulājus, vīnogas, augļu kokus.

24.–26. maijs. Sakņu dienas. Stāda kartupeļus, topinambūrus, sīpolus. Sēj bietes, burkānus, redīsus, kāļus, rāceņus. Sēj zālājus. Stāda kokus un krūmus.

27., 28. maijs. Ziedu dienas. Stāda, sēj, dala un pārstāda puķes. Stāda ziedošus dekoratīvus krūmus. Appļauj zālienu. Vāc ārstniecības augus. Pārstāda ziedošos telpaugus. Sēj un stāda brokoļus.

29., 30. maijs. Lapu dienas. Sēj un stāda lapu dārzeņus, salātus, kāpostus, puravus, kātu un lapu selerijas, pētersīļus, garšaugus, skābenes. Sēj zālājus un zaļbarības augus. Pārstāda telpaugus. Dala un pārstāda hostas.

31. maijs. Sēšanai un stādīšanai nav sevišķi labvēlīga diena. Var ravēt un pļaut nezāles, plūmēm izzāģēt nokaltušos zarus.

PIRMAIS ĪPAŠAIS MILJONS DIEVNAMIEM

Latvijā pirmoreiz radīta valsts atbalsta programma tieši baznīcām un citām kulta celtnēm, arī vērtīgiem reliģiskiem priekšmetiem. To nodrošina pērn decembrī pieņemtais Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likums. Pirmais miljons eiro jau sadalīts 28 objektiem, tostarp Rendas luterāņu baznīcai.

BEIDZOT IR SISTĒMA

Aprīlī Rīgā atklāts Eiropas kultūras mantojuma gads. Preses konferencē Latvijas reliģisko konfesiju vadītāji un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (VKPAI) izteica īpašu gandarījumu: beidzot dievnamiem kā kopīgai kultūras vērtībai panākts regulārs valstisks atbalsts un to finansēšanā radīta sistēma.

Labā ziņa ir tā, ka lielie dievnami, kā Aglonas bazilika, Jēkaba katedrāle Rīgā un Rīgas Doms, uz sakrālā mantojuma naudu nepretendē, jo tiem ir savas dotācijas. Tāpēc no jaunās programmas vairāk tiks baznīcām daudzviet Latvijā. Bet tās, kuras šoreiz sarakstā nav iekļautas, joprojām var pieteikties VKPAI atbalstam pēc likuma *Par kultūras pieminekļu aizsardzību* (tiesa, uz daudz mazākām summām).

KĀ AR REGULARITĀTI?

Diemžēl jaunajā likumā ierakstītie vārdu *pastāvīgs atbalsts gadskārtējā budžetā* vēl neko negarantē: šim gadam atvēlēts miljons eiro, 2020. gadam – pusmiljons, taču nākamajam – nulle. Vēl likumā norādīts, ka kulta celtnu saglabāšanu drīkst finansēt arī pašvaldības.

VKPAI vadītājs Juris Dambis tomēr cer, ka politiķi atradīs naudu arī nākamajam gadam, un skaidro: „Glābšanas svarīguma secībā objektus vispirms sarindo katra konfesija, pēc tam inspekcijas eksperti, uzklusot Sakrālā mantojuma padomes ieteikumus. Dažos gadījumos ieceres neatbilda pieminekļu aizsardzības principiem, tomēr draudzes ir gatavas materiālus un tehnoloģijas mainīt.”

Luterāņu arhibīskaps Jānis Vanags saka: „Speciālisti aprēķinājuši: lai visu konfesi-

ju baznīcas labi uzturētu, katru vajadzētu pamatīgāk remontēt reizi 30 gados. Tam vajag četrus miljonus gadā. Tas nebūtu daudz, bet svarīgi, lai būtu regulāri.”

LAI AINAVA UN VĒRTĪBAS NAV PLAKANAS

J.Dambis uzsver: „Kādam var likties, ka baznīca no valsts ir atdalīta, tāpēc ar dievnamiem lai tiek galā draudzes. Tomēr no mūsu kopīgā mantojuma tā ir pati vērtīgākā daļa, tāpēc valstij tiem jāpalīdz. Turklāt šīs ēkas joprojām kalpo sākotnējam uzdevumam. Iedomājieties Rīgas siluetu vai lauku ainavu bez sakrālajām dominantēm! Tā būtu plakana, neinteresanta, nebaudāma. Dodoties uz kādu valsti, vienmēr taču iegriezāties kādā dievnamā un jūsmojam par arhitektūras un mākslas vērtībām. Bet tās ir grūtāk uzturamas, jo prasa specifiskas zināšanas un daudz lielākus ieguldījumus.”

Katoļu baznīcas arhibīskaps Zbignevs Stankevičs piekrita, ka ar „vienu naudas porciju visu uzreiz nevar sakārtot”, bet, viņaprāt, pirmā sadale bijusi taisnīga. Svarīgi, ka valstiski dots signāls: sakrālās celtnes ir sabiedrības vērtību un skaistuma izjūtas uzturētājas, un tās nedrīkst zaudēt.

J.Vanags novērtēja to, kas ar valsts atbalstu jau paveikts Rīgas Doma glābšanā, tomēr uzsvēra: „Daudzi pat nenojauš, kādas brīnišķīgas vērtības ir dievnamos citur,

kādi pašreizējā cilvēki tur cīnās par šī mantojuma saglabāšanu un cik efektīvi izmantota līdz šim pieminekļu inspekcijas dotā nauda. Jaunā programma būs milzīgs atvieglojums – kā svaiga gaisa malks viņu varonīgajā cīņā.”

VISPIRMS TUR, KUR KRITISKI

Kā informē LELB Virsvaldes sekretārs Romāns Ganiņš, kopā ar Rīgas Doma restaurācijas speciālistiem klātienē novērtēts jau 100 luterāņu baznīcu tehniskais stāvoklis, šogad tiks apskatītas pārējās. Prioritāšu saraksts pāris reizi pārskatīts,

beigās izraudzīti tie dievnami, kuros situācija vissliktākā, un daļai nauda piešķirta vispirms tehniskajam projektam.

LELB sabiedrisko attiecību nozares vadītājs un Doma draudzes priekšnieks Kaspars Upītis piedalījies likuma izstrādē: „Pret valsts prasību sasniegt baznīcās noteiktus apmeklējuma rādītājus mēs iebildām

tieši tāpēc, lai atbalstu saņemtu vairāk mazo lauku draudžu. Par lielākajām un aktīvākajām jau ir cerība, ka tās atradīs naudu Lauku atbalsta dienesta vai citos konkursos. Mums jāpārredz viss, turklāt jākonkurē ar citām konfesijām. Luterāņi dabūjuši apmēram pusi naudas, kaut gan, rēķinot, cik kultūras pieminekļu ir katrai konfesijai, vajadzētu dabūt 2/3.”

„Jaunais valsts atbalsts dievnamiem būs milzīgs atvieglojums – kā svaiga gaisa malks cilvēku varonīgajā cīņā par tiem.”

Sakrālā mantojuma finansējums paredzēts: kultūras pieminekļiem:

- baznīcām, klosteriem, kapelām, lūgšanu namiem;
- altārglezlēm, tekstilijām u.c. rituālajiem priekšmetiem;
- **šādiem darbiem:** izpēti, projektēšanai, konservācijai, restaurācijai, remontam.

Kā nauda tiek piešķirta

- Katra konfesija (nevis draudze) iesniedz VKPAI kopīgu priekšlikumu, objektus minot prioritārā secībā.
- Tos izvērtē inspekcija, tad ieteikumus sniedz Sakrālā mantojuma padome, bet galavārdu saka atkal VKPAI.
- Sakrālā mantojuma padomē darbojas trīs inspekcijas eksperti, pa vienam pārstāvim no konfesijām un viens Kultūras ministrijas darbinieks.
- **Vērtēšanas kritēriji:**
 - objekta tehniskais stāvoklis,
 - publiskā pieejamība,
 - plānoto darbu atbilstība VKPAI prasībām,
 - vērtību dokumentēšana, izpēte, pareiza darbu secība, profesionāla vadība,
 - objekta autentiskums.
- Par prioritāru uzskatāms pieteikums, kurā ir:
 - zemākas izmaksas,
 - paredzēta amatu apmācība, pieredzes pārņemšana, labās prakses izmantošana.
- Finansējuma līgumu VKPAI slēdz ar katra objekta īpašnieku.
- Vēl likumā norādīts, ka kulta celtnu saglabāšanu drīkst atbalstīt arī pašvaldības.

/No Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likuma/

Pieprasījums: 3,5 miljoni eiro.

Piešķirts: viens miljons eiro 28 objektiem: 11 luterāņu baznīcām, desmit katoļu, piecām pareizticīgo (sešiem projektiem) un vienai anglikāņu baznīcai.

Svarīgākās vajadzības: jumta un torņu remonts, arī logu, fasādes, vitrāžu atjaunošana, daudzviet izpēte un projektēšana.

Vislielākās summas: Pļaviņu luterāņu baznīcas jumtam (122 000 eiro), Liepājas Lūtera baznīcas jumtam (109 000), Liksnas katoļu baznīcas jumtam (100 000). Pilns saraksts: *Mantojums.lv*.

Valsts aizsardzībā ir 357 dievnami.

Lietus iekšā vairs nelīs

Rendas baznīcā jumts bija sirdssāpe tāpat kā daudzos citos dievnamos, bet 80 000 eiro beidzot savākti, un remonts šogad būs.

Kuldīdzniece Agrita Staško, kura ir gan evaņģēliste, gan draudzes priekšiece, skaidro: dakstiņi nobīdījušies, lietus līst iekšā, sijas tiek bojātas, apmetums samirkst un birst. Pērn no Eiropas programmas LEADER piešķirti 35 000 eiro, taču bijis risks tos zaudēt, jo Lauku atbalsta dienests naudu izsniedz tikai tad, kad ir visa vajadzīgā summa – ap 80 000. Finansējums saņemts arī no novada domes un Valsts kultūrkapitāla fonda. Trūkstošo savākt ziedojumos nav bijis iespējams. LELB vadība ieteikusi piedalīties konkursā uz jauno valsts atbalstu, neko neapsolot, – lēmēja ir pieminekļu inspekcija. Ren-

dai paveicies: eksperti izvērtējuši, ka dievnams iekļaujams sakrālā mantojuma programmas pirmajā naudas sadalē.

A.Staško slavē draudzes brīvprātīgo aktīvistu Jēkabu Šalmu no Rīgas. Viņa senči gājuši gan Rendas, gan Usmas baznīcā, un jaunais pūsis uzņēmies koordinatora pienākumus. Būvprojekta autors ir Dainis Šēlis, jumta maiņa uzticēta *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem*, kas cenu aptaujā izraudzīti ar lētāku piedāvājumu. Tas ļaus par ietaupīto naudu nākamgad ierīkot drenāžu pie baznīcas pamatiem.

Rendas baznīcas veco dakstiņu jumtu, kas lietus laikā laida cauri ūdeni, no maija līdz novembrim plānots nomainīt. To darīs *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*.

Rendas baznīcas dakstiņu jumta un konstrukciju atjaunošanai

divos gados **80 000 eiro** savākti no pieciem avotiem.

- Tie ir:**
- Eiropas programma LEADER – 27 000,
 - Kuldīgas novada domes līdzmaksājums Eiropas projektam – 3000,
 - pašvaldības konkurss kultūras pieminekļu glābšanai – 10 000,
 - Valsts kultūrkapitāla fonds – 5000,
 - valsts budžeta sakrālā mantojuma programma – 35 000.

Dina Poriņa, Lāsmas Reimanes foto

SIMTGADE arī Latvijas mežos

Mūsu valsts jubilejas gadā visi pārdomājam notikumus iepriekšējo simt gadu laikā gan savas dzimtas vēstures skatījumā, gan plašākā mērogā.

Arī Latvijas mežu nozares pārstāvjiem ir, ko atcerēties, pārdomāt un ar ko palepoties, arī pakavēties pie vēstures likteņgriežos garām palaistajām iespējām.

PUSE NO VALSTS

Mūsu mežu vēsture cieši saistīta ar valsts vēsturi, un šodienas mežu struktūra ir atspulgs notikumiem Latvijas laukos pēdējo 100 gadu laikā, kad daudzkārt mainījās vara un arī priekšnosacījumi zemes lietošanas veida izvēlei.

Mežu platība pieaugusi no 1,8 miljoniem hektāru agrārās reformas sākumā līdz 3,2 miljoniem šodien, vēl straujāk augusi koksnes krāja. 1921. gadā meži aizņēma 28% no valsts teritorijas, bet tagad klāj jau pusi no Latvijas.

Šajā procesā bijuši vairāki lūzuma periodi. Dati rāda, ka agrārā reformā pirmās Latvijas Republikas laikā mežu platība samazinājās par 70 000 hektāru, jo bija jāapmierina lielais pieprasījums pēc lauksaimniecības zemes.

Nākamais meža platības pārmaiņu periods bija pēckara gadi, kad aizauga padomju okupācijas varas represēto lauku iedzīvotāju lauki, pļavas un ganības – meži līdz 1961. gadam pieauga par 700 000 hektāru!

Mežu platība uz lauksaimniecības zemju rēķina turpināja palielināties līdz brīdim,

kad pēc valsts neatkarības atgūšanas iestājāmies Eiropas Savienībā un lauksaimniecība kļuva rentabla darba ražīguma pieauguma un Eiropas maksājumu dēļ.

KĀDAS SUGAS DOMINĒ

Vēsturiskās pārmaiņas vēl redzamas arī mežu struktūrā – privātajos mežos, no kuriem 68% atrodas uz bijušās lauksaimniecības zemes, dominē pioniersugas (koku sugas, ar kurām visātrāk dabīgi apmežojas cilvēku pamestā lauksaimniecības zeme) – mežaudzes, kurās valdošā ir apse, baltalksnis un bērzs, aizņem 61% no mežiem. Salīdzinājumam – valsts mežā minētās sugas aizņem tikai 29%. Jaunaudžu grupā sugu atšķirības, protams, nosaka arī dažādas apsaimniekošanas tradīcijas.

Valsts mežu platība bijusi relatīvi stabilāka. Pēc neatkarības cīņām izveidotajā Valsts meža fondā tika ieskaitīti bijušie Krievijas valsts meži un muižniekiem atsavinātie. Bijušie muižnieku meži 1921. gadā veidoja 75% no kopējās platības (1,55 miljoni hektāru) Valsts meža fondā. Agrārās reformas laikā zemniekiem tika nodoti arī valsts

meži, un 1938. gadā valsts īpašumā palika 1,38 miljoni hektāru.

Padomju varas gados valsts platība pieauga līdz 1,75 miljoniem hektāru, kad tika pārņemti tuvumā esošie meži uz bijušās privātas zemes. Bet pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas tā atkal samazinājās līdz 1,5 miljoniem hektāru, kad svešās valsts varas atņemtā zeme tika atdota agrākajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem.

AR SAIMNIEKA PIEEJU UN DZIMTO VALODU

Mežu nozare uz citu valsts struktūru fona izceļas ar racionālu attīstību arī padomju okupācijas varas gados. Lai arī tālaika nozares vadītājiem kabatā bija visvarenās partijas biedru kartes, daudzi savu darbu darīja kā Latvijas patrioti.

Šajā periodā bijuši fundamentāli ieguldījumi meža ražības paaugstināšanā: selekcijā, meliorācijā un mežaudžu kopšanā. Vienīgi Meža ministrijā padomju laikā lietvedība joprojām bija latviešu valodā, izņemot pavēles medību jautājumos, kuras bija jāpilda arī Padomju armijas virsniekiem – Baltijas

kara apgabala medniekiem.

Pagājušā gadsimta otrās puses mežkopjiem arī no šodienas skatpunkta maz ko varam pārnest – ja nu vienīgi nepamatotu skuju koku birstaudžu izretināšanu sanitārajās izlases cirtēs, meklējot plāna izpildei nepieciešamos zāgbaļķus, tā būtiski samazinot mežaudžu krāju galvenās cirtes laikā.

TAS VIENMĒR IR ATBALSTS

Mūsu meži bijuši liels atbalsts Latvijas attīstības sarežģītākajos periodos. Tieši kokmateriālu eksports pirmās republikas laikā deva iespēju nomaksāt parādu Lielbritānijai par mūsu jaunās armijas apgādi neatkarības cīņu laikā. Arī 90. gados ieņēmumi no mežizstrādes ļāva nodrošināt lata stabilitāti un lauksaimniecības izdzīvošanu, pirms iestājamies Eiropas Savienībā.

Tagad mežsaimniecībā esam izvēlējušies sabalansēto skandināvu tipa attīstības ceļu, vienlaikus vairojot mežu produktivitāti, nodrošinot sabiedrības vajadzības un saglabājot dabas vērtības.

Meža nozares pārvaldes struktūras, inovāciju un tehnoloģiju jomā esam sasnieguši Rietumeiropas valstu līmeni, bet Austrumeiropā esam līdera pozīcijās.

Lai visu profesiju pārstāvji varētu lepoties ar savu veikumu un valsts ar krietnājiem darba darītājiem – tāds ir Latvijas mežsaimnieku vēlējums mūsu valsts jubilejas gadā!

Jānis Iesalnieks,
ilggadējs mežu speciālists

Zeltamute un Zeltmatis satiekas Kabilē

12. Kurzemes stāstnieku festivāls *Ziv zup* Latvijas stāstniekus pulcināja gan Kuldīgā, gan Kabilē. Kā šīgada motīvs iznākusi jauka vārdu spēle: *Goldmund* jeb *Zeltamute* (Eiropas stāstnieku kustība, vēlāk akadēmija, kuru 2000. gadā dibinājis un vada Norberts Kobers no Vācijas) un *Zeltmatis*, Kabilē dzimušais aktieru skolas dibinātājs, pedagogs un rakstnieks Ernests Kārklīšs, kuram šogad 150. jubileja.

Kurzemes stāstnieku festivāla *Ziv zup* īpašais viesis šogad bija stāstīšanas akadēmijas *Goldmund* jeb *Zeltamute* dibinātājs Norberts Kobers no Vācijas.

Jaunākie Kabilē klausījās alegoriskas pasakas, nedzirdētas teikas, jautrus joku un spoku stāstus atraktīvā sniegunā.

Kāpēc Kabilē? Kurzemes kultūras mantojuma centra *Kūrava* vadītājas un spārīgās folkloras pasākumu rīkotājas Inas Celitānes atbilde bija tieša: „Un kāpēc gan ne?” Ar Kabilē Inai saistās arī bērnības atmiņas.

PASAKAS, TEIKAS, JOKI UN SPOKU STĀSTI

No malu malām sabraukušie stāstnieki savu misiju sāka, cenšoties prasmi nodot jaunajai paaudzei – Z.A.Meierovica Kabilē pamatskolas audzēkņiem. Meistarklases tika vadītas gan skolai kopā, gan pa klasēm. Jaunie klausītāji varēja iepazīt alegoriskas pasakas, nedzirdētas teikas, jautrus joku un spoku stāstus atraktīvā sniegunā. Bija

jādarbojas līdzī arī pašiem. Lieti noderēja svešvalodu prasme, jo vācu stāstnieks N.Kobers ar 9. klasi runāja arī angliiski. Liešlīks tandēms viņam izdevās ar populāro folkloras pētnieku Gunti Pakalnu, kurš sinhroni un izteiksmīgi tulkoja no vācu valodas. Visaktīvākā darbošanās kopā ar lellēm, šķiet, iznāca tieši pašiem jaunākajiem – piecgadniekiem un sešgadniekiem.

Pēcpusdienā viesi kopā ar skolēniem un pedagogiem devās pa Zelta matu taku, uzzinot senas teikas un iepazīstot ievērojamākos vēstures objektus Kabilē, kur tos jau sagaidīja gan velns Krusta rijā, gan muižkundze pie pils, gan spoku pārvaldnieks pienotavas pagrabā, gan uguns savaldī-

tājs pie depo, gan desu meistarienes pie Desas diķa. Lai iegūtu pa zelta matam, ikvienai komandai katrā vietā bija uzdevumi, jāzina teikas un tautasdziesmas. Pa Ozolu taku visus pavadīja Kabilē *Dravu* biotopa saimnieks Aivars Bergmanis, kurš pats iejutās stāstnieka lomā. Tika vārtīta meža zupa.

RĀDA SKAŅAS EFEKTUS

Vakarpusē Kabilē bibliotēkā stāstus sāka šo rindu autors ar priekšlasījumu par *Zeltmatu* devumu Latvijas teātra vēsturē. Lai nebūtu tikai biogrāfisks pārstāsts par dramaturgu, teātra pedagogu Ernestu Kārklīšu, talkā tika aicināti skolēni – viņi rādīja dažādus skaņu efektus, kurus rada mehā-

niskas ierīces un kādus uz un aiz skatuves senāk izmantoja teātri, kad nebija vēl nedz interneta, nedz kanāla *YouTube*. *Zeltmatis* savulaik vairākus gadus rīkoja svaiņa – maģijas un fizikas profesora Johana Jēkaba Jāņa Štrausa – burvju mākslas turneju pa Krieviju un Vidusāziju, aizrāvās arī ar šahu un kāršu spēli, un, lūdzu – auditorijai tika piedāvāti triki ar kārtīm, demonstrēta *vēderrunāšana* un elpošanas vingrinājumi ar sveci. Arī daži citi kabilnieki skatītājus ieinteresēja ar stāstiem par senākiem un ne tik seniem notikumiem Kabilē un atgadījumiem savā dzīvē, nopelnot *Zivs ordeni*. Bibliotēkā stāstnieku festivālam un rakstnieka jubilejai par godu iekārtota

izstāde *Zeltmatim – 150. Kabilē teātra tradīcijas*.

Vakara izskaņā jauki un saviesīgi noritēja saieta nama *Sencis* kamīna zālē, kur dāmas bija aicinātas ierasties garā kleitā un cepurē, bet kungi – smokingā vai austriešu tautas tērpā. Kāpēc austriešu? Tālais viesis N.Kobers atklāja, ka patiesībā nav nekāds vācietis, bet nāk no Austrijas. Vakara stāstos, kas mijās ar folkloras kopas *Talsi* vadītājas Lijas Dunskas draisko dziesmu uzsākšanu un akordeona spēli, stāstnieki varēja sagatavoties iznācienam pavasarā palu šovā *Lido zivis Kuldīgā*.

Eduarda Skabja
teksts un foto

PĀRDOD

Neremontētu **DZĪVOKLI** Virkas ielā, 5. stāvs. Tālr. 26476498, 26468054.

Pārdodu **AUDI 80**, 1989. Tālr. 26019456.

Veikalā **Dagus**, Liepājas ielā 51, **DARBA APĢĒRBI**, apavi, apjomīgi vīriešu krekli, bikses, jakas, veļa.

Lēti pārdod nelietotu stacionāro **TELEFONA APARĀTU Panasonic**, gaisa **KONDIČIONIERI** (ar izvadi no telpas uz āru). Zvanīt darba laikā pa tālr. 63350568.

AUZAS. Tālr. 28318706.

SKĀBSIENA ruļļus. Tālr. 29193152.

Pārdod **LILIJU SĪPOLUS**. Katalogs un iegāde www.amaranti.lv, tālr. 29219078.

1 mēnesi vecas, šķirotas, dažādu krāsu un šķirņu **DĒJĒJVISTIŅAS**. Laidu pagasta Vangā. Tālr. 26194607.

Skaldītu lapkoku **MALKU** jums vajadzīgajā garumā un rupjumā, 6 berkubi – 170 eiro, 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, raksta kvītis. Tālr. 29428876.

Meža **MALKU**: skaldītu vai klučos. Sadarbojamies ar *sociālajiem*, 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

Kvalitatīvus, trūdētus **KŪTSMĒSLUS** 50 l maisos, cena 3,25 eiro gab. Tukšais maisis ir iekļauts cenā. Tālr. 26776151.

ZOOBIRŽA

Dāvina **SUŅA MEITENI** (dzim. 02.02.2018., māte – Austrumeiropas aituns). Tālr. 26459867.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.

25 622 293 (Āris)

Darbībai paplašinoties, uzņēmums **SIA Vecvagari M** (48503010838)

aicina savā komandā:

- mežizstrādes meistarū,
- mežizstrādes tehnikas operatorus.

Prasības kandidātiem:

- vēlams pieredze mežizstrādes nozarē,
 - vēlme strādāt komandā.
- Pieteikumu un CV sūtīt e-pastā: vecvagari@inbox.lv, tālr. 29238661.

PĒRK

SIA **Lāses AM** par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārū un **CŪKAS** dzīvsvārū. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 26185703, 25573447.

Pērk **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 27806461.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda (dienas grupai), kā arī B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sākums 18. maijā. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE, **95. KODA** kursus. Sākums 17. maijā. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, D, 95. koda kursus. Tālr. 29194359.

AUTO REMONTS, lietotas riepas, montāža, balansēšana. Tālr. 26838818.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Bīstamu koku, zaru **ZĀĢĒŠANA**, vainagu **VEIDOŠANA** u.c. Tālr. 26085985.

Veic **PLĀUŠANAS** un **ZĀĢĒŠANAS** darbus visā novadā. Tālr. 28958135.

TRIMERA pakalpojumi. Tālr. 22302300.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Trām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
SILTUMNĪCAS:
2 x 3 m – 140 EUR
3 x 4 m – 180 EUR
3 x 6 m – 220 EUR
3 x 8 m – 265 EUR
Ar izturīgu armēto plēvi.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

Sējmašīnas **RIEPU** (6.00–16). Tālr. 26078159.

Ozola, oša, bērza **ZĀĢBALĶUS**. Tālr. 29428876.

SIA **Rietumu Energija** par paaugstinātām cenām **PĒRK ZARUS, ŠĶELDU** un apaļkokus krautuvē. Veic apauguma tīršanas darbus. Tālr. 26372598.

Padomju un Ulmaņlaiku **MĒBELES, SADZĪVES LIETAS**. Tālr. 29621515.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, 24/7, transports. Atļaujas nr. 16/2018-E. Tālr. 26284210.

Pērk **VĪNGLIEMEŽUS**. Tālr. 29553683.

Iepērkam **VĪNGLIEMEŽUS**. Braucam pakal. Tālr. 25579967.

VAJADŽĪGI

SIA **Vikotrans** (40103268183) kravas automobili **VADĪTĀJI** ar C1, C kategoriju. Tehnikas iela 1, Kuldīga. Tālr. 26822461.

SIA **Madvila** (42103055096) – **DARBINIEKI** labiekārtošanā un bruģēšanā. Tālr. 26776768.

SIA **Madvila** (42103055096) – **EKSKAVATORA VADĪTĀJS** ar pieredzi. Tālr. 26776768.

Kokapstrādes uzņēmums SIA **Vēvers** (41203017104) piedāvā darbu **OPERATORAM** un **PALĪGAM** pie audzēšanas līnijas, lentzāģa **OPERATORAM**. Darbs vienā maiņā. Tālr. 28635733.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – **STRĀDNIEKI-CES** kokapstrādē. Darbs vienā maiņā. Tālr. 28761112.

SIA **ALTE Deksne** (40003746127) – **APMETĒJI, NAMDARI, KRĀSOTĀJI** un ģipškartona **GRIESTU IEKLĀJĒJI**. Tālr. 28387844.

PALĪGS malkas sakraušanai Raņķos. Tālr. 26138599, Z.Saulgriezis.

VĒLAS NOMĀT

BIOLOĢISKĀS lauksaimniecības uzņēmums par augstām cenām vēlas nomāt vai nopirkt lauksaimniecības **ZEMI** Rumbas vai Rendas pagastā (var būt arī nekopta zeme). Izskatīsim visus piedāvājumus. Tālr. 29113529, 26670102.

Room
GOLDINGEN & VIENKĀRSĪ LABS ĒDIENS

Ja gribi strādāt draudzīgā kolektīvā un iemācīties ko jaunu. Ja ēdiena gatavošana un pasniegšana ir tavs aicinājums, tad piesakies un pievienojies mūsu komandai.

Meklējam picu cepējus, pavāra palīgus un pārdevēju-baristu.

CV sūti e-pastā: propellerfoodie@gmail.com vai ienāc parunāties Baznīcas ielā 2–2 (SIA *Propeller Foodie*, 51203049281).

LĪDZJŪTĪBAS

*Kā negribas ticēt,
Ka cilvēks var tā –
No gaišas dienas aiziet mūžībā.*

/Ā. Elksne./

Visdziļākā līdzjūtība **MATĪSA** HLOMOVA tuviniekiem, viņu traģiski zaudējot.

Gorniji, Kalniņi

*Ir mirkli,
Kad arī eņģeļi raud.
To asaras
Gluzi kā pērles
Laika stundē
Sastingst,
Un pasaules sirdī
Iekrīt kliedziens –
Sāpīgs un skaudrs.*

/I. Nagla./

Nespējam noticēt, nespējam atrast vārdus, kas spētu mazināt sāpes visu, visu **MATĪSA** tuvo cilvēku sirdīs, atnākot šai nebalstītajai dienai...

Lauku konsultāciju birojs

*Sāp sirds no dēla šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.*

/J. Rūsiņš./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Esmiraldai** un tuviniekiem, no dēla atvadoties.

Melita, Igors

Ir aplukuši soļi

Vien paliek mīlestības gaišais stars.

/O. Vācietis./

Izsaku līdzjūtību **Esmiraldai** un pārējiem tuviniekiem, **MATĪSU** zaudējot.

A. Sūna

Skumjās noliecām galvas, draugu un skolas biedru **MATĪSU** mūžībā pavadot. Pētera klasesbiedri un audzinātāja

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.*

/I. Mežnora./

Dzīli skumstam, zaudējot dēlu, brāli, draugu **MATĪSU**, izsakām līdzjūtību visiem tuviniekiem.

Alsungas puķu draugi

*Un pēkšņi manā skanošā dārzā
Kādu rītu ir ienācis klusums,
Tik negaidīts un tik spalgs*

/B. Saulītis./

Skumju brīdī esam kopā ar **Anniju** un tuviniekiem, no **MATĪSA** atvadoties.

Deju kolektīvs *Kalmes*

*Mums zināms ir tāds neliels vārdiņš:
Turies!*

Ko saka tad, kad lieki citi vārdi.

/N. Dzirkale./

Jūtam līdzī Annijai un pārējiem, mīlo **MATĪSU** zaudējot.

Alsungas KN amatierētra pulciņš

*Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I. Mežnora./

Mūsu līdzjūtība **Ivaram Šuvalovam**, no tēva atvadoties.

Kuldīgas galda tenisisti

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgi saglabās.*

/M. Jansone./

Izsakām līdzjūtību **Ivaram**, no tēva atvadoties.

Kolēģi Kuldīgas NMP

*Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I. Mežnora./

Izsakām līdzjūtību **Ivaram**, **Ērikam** un pārējiem ģimenei, tēvu un vectēvu pēdējā gaitā pavadot.

Kaimiņi Baznīcas ielā 28

Skumjās esam līdzās **Guntai**, tēti mūžībā pavadot.

Kaimiņi Dārza ielā 5

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdi saglabāt.*

/I. Mežnora./

Skumju brīdī esam kopā ar **Leldi Hildebranti**, māmiņu mūžībā pavadot.

Vilgāles pamatskolas kolektīvs

*Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I. Mežnora./

Esam skumju brīdī ar **Montu**, tēvu smiltainē aizvadot.

Kaimiņi

www.kurzemieks.lv.

Viss par reklāmu *Kurzemiekā!* Tālrunis 63324881.

Piektdien, 11. un 18. maijā, 17.30
Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes namā, Baznīcas ielā 31,

Iekcija Skaudība. Lepnība.
Lektors: mācītājs Jānis Bitāns. Aicināti visi interesenti, ziedojums 5 eiro. Info un pieteikšanās no 10. līdz 17. maijam pa tālr. 22329171 (Gunta) vai 20053513 (Mārite). Lūgums pieteikties savlaicīgi, jo vietu skaits ierobežots.

VĀRDA DIENAS

No 7. līdz 13. maijam
 7. Henriete (39), Henrijs (860), Jete (70), Enriko (98)
 8. Staņislavs (3261), Staņislava (738), Stefānija (555)
 9. Klāvs (1050), Einārs (1070), Ervīns (1328)
 10. Maija (6433), Paija (17)
 11. Milda (661), Karmena (131), Manfreds (16)
 12. Valija (1801), Ināra (7148), Ina (2626), Inārs (338)
 13. Irēna (6606), Irīna (1136), Ira (539), Iraīda (140)
Populārākie: Ināra un Staņislavs.

Kurzemniekam ļoti labs

KLĀVS MAULIS, mācās par braukšanas mācību instruktoru – Neesmu interesējies, kādēļ man izvēlējās šādu vārdu, bet laikam vairāk tā bija mammas iniciatīva. Bija izdomāti vairāki, pēc tam no tiem viņa izvēlējās Klāvu. Sadzīvoju ar šo vārdu labi, man tas patīk, jo dzīvoju Kurzemē. Esmu dzirdējis, ka Latgalē senvārds *klāvs* nozīmē *kūts*. Bet man nekad problēmas ar vārdu nav bijušas, vienmēr visi tikai par Klāvu saukuši, arī nekādu iesauku nav bijis. Ārzemniekiem gan manu vārdu ir grūti pareizi izrunāt. Man šķiet tāds vienkāršs, bet viņiem tas sagādā problēmas, tādēļ visi pamatā saka: Klaus. Zinu, ka 9. maijā man ir vārda diena, bet nekā īpaši to neatzīmēju. Vispār neesmu no lieliem svinētājiem, un arī vārda diena man ir parasta, ikdienišķa diena.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 7. MAIJĀ

Dienas garums – 15 st. 56 min.
 Saule lec 5.23, riet 21.19.

Naktī +7°...+11°

Z
 R A
 D
 2–3 m/s

Dienā +10°...+17°

Z
 R A
 D
 2–5 m/s

RĪT, 8. MAIJĀ

Dienas garums – 16 st. 1 min.
 Saule lec 5.20, riet 21.21.

Naktī +3°...+9°

Z
 R A
 D
 2–3 m/s

Dienā +12°...+18°

Z
 R A
 D
 2–3 m/s

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

158. kārta

Vācu gleznotājs un grafiķis (1865–1908), viens no grupas *Berliner Secession* (vācu jūgendstila) dibinātājiem 1898. gadā. Talanta trūkuma dēļ padzīts no Karaliskās mākslas akadēmijas, bet neārstējamas slimības dēļ izdarījis pašnāvību nošaujoties.

Atbildes gaidām līdz 9. maija 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

157. kārtas atbilde: Jans Matejko. *Staņčiks* (1862; Varšava).

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs, Edgars Kraukšis, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis.

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 25. aprīļa līdz 2. maijam piedzimušas piecas meitenītes un pieci puikas.

Vienai meitenītei un diviem zēniem vecāki vārdu vēl domā, pārējiem bērniem doti šādi vārdi: Kristiāna, Agate, Anna, Keitlīna, Roberts, Kārlis, Emīls Toms.

Spītīga meitiņa

Sindija Ozola un Jānis Skarbovskis no Talsu novada Vandzenes pagasta 1. maijā pasaulē laida meitiņu Keitlīnu. Sindija stāsta, ka arī brāļa draudzenes mātai ir meitiņa ar līdzīgu vārdu, bet to nedaudz citādi izrunā, jo viņa dzīvo Anglijā. Ģimenē nevienam īsti nepatīkot latviešu vārdi, tāpēc iedots tieši šāds, lai to var izrunāt arī ārzemēs. Vecākiem meitiņa ir pirmās bērns, tāpēc ļoti gaidīts. Pagaidām izskatoties, ka viņa būs spītīga un izvēlīga. Keitlīna piedzima 2820 g smaga un 50 cm gara.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

SIA DOBELES EKO veic cenu aptauju

šķeldas piegādei koģenerācijas stacijai

Kurbadi, Bērzes pag., Dobeles nov.

Lai saņemtu nolikumu, lūdzam sūtīt e-pastu: info@dobeles-eko.lv. Piedāvājumu iesniegšanas termiņš: 18. maijs.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
 Tālrunis 63324881.

MAIJA ERUDĪTS

Franču fiziķis, kurš pirmais noteica elektrības un magnētisma saistību.

Atbildes līdz 9. maija 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: viens no pasaules grūtākajiem triatlioniem, kas ik gadu notiek Norvēģijā un kura nosaukums saistīts ar skandināvu apzīmējumu vikingiem, ir *Norseman Xtreme Triathlon*.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs, Andris Egītis.

16. maijā plkst. 19.00 t/n JŪRAS VĀRTI Ventspilī

CERĪBU EZERS AIZSALIS

Jaunā Rīgas teātra izrāde

Lomās – Vilis Daudziņš, Kaspars Znotiņš, Marija Linarte, Āris Matesovičs
 Režisors – Vladislavs Nastavševs

Ar t/n "Jūras vērti" DRAUGA KARTI atlaide 5%!

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/8. – 14. maijs /

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Aunus zvaigznes mudina domāt par materiālās situācijas sakārtošanu, parādu nolīdzināšanu, darījumu slēgšanu un labklājības celšanu. Jāsaparojas un jāstrādā!

Vērši apdomās, cik no visa tā, ko dzīvē dara, saskan ar to, ko vēlas un apņēmīgi ievieš korekcijas. Pārmaiņas kādā no dzīves sfērām ir neizbēgamas, ja Vērsis ko nodomājis, to īsteno pamatīgi.

Dvīņiem pirmo vijoli spēlēs nauda. Daudz tēriņu un arī iespēju nopelnīt. Biznesa plānu īstenošanai vēl kādu laiciņu jāpagaida starta signāls, bet mīlas lietās var plosīties uz nebēdu. Viss ritēs kā smērēts.

Vēžiem patiks šeptēt pa mājām un dārzu, rūpēties, lai cilvēki, ar kuriem ir ciešas attiecības, justos emocionāli un fiziski ērti un komfortabli. Nedrīkst aizmirst sevi, jo citi ciena tikai tos, kas pašī sevi ciena.

Lauvām, kuras nav apmierinātas ar darbu, labs laiks raudzīties, ko var pamainīt un pamazām tam gatavoties. Kādai Lauvai maijā var mainīties sabiedriskais statuss, piemēram, kļūt par priekšnieku, sievu, vīru, tēvu.

Jaunavām profesionālajā laicīgā panākumu un lauru plūksanas laiks. Iepriekš paveiktā atzinīgais novērtējums motivēs jauniem varoņdarbiem. Spēki sabiedriskā statusa celšanai netiks žēloti.

Svariem privātajā dzīvē jācenšas noturēt līdzsvarā prātu un emocijas, lai ģimenes kuģis neuzskrietu kādam sēklim. Jāliek lietā pacietība un spēja ieklausīties otrā.

Skorpioniem pierē var uzrasties kāds pūns, kas liek domāt, ka kādā jautājumā tiek skriets ar pieri sienā. Jāatlaiž tas, kas nedodas rokās viegli. Īstās lietas, cilvēki un derīgie notikumi atnāks viegli un patīkami.

Strēlniekiem emocijām papildīta nedēļa, kurā gaidāma gan impulsīva iemīlēšanās, esošo jūtu pastiprināšanās un pasaules sagriešanās kājām gaisā, gan arī ļoti nopietnas, lietišķas un pārdomātas biznesa sarunas.

Mežāžiem dienas kārtībā nāks nesakārtoto saistību jautājumi, kas jārisina, kaut arī to negribas. Visums dod iespēju ieviest kārtību sirdī un sadzīvē, Mežāža ziņā, darīt to krenķīgi vai ar prieku.

Ūdensvīriem labas iespējas virzīties pa karjeras kāpnēm uz augšu, apliecināt profesionalitāti. Vai pietiks apņēmības izmantot piedāvājumus un pieteikt savu kandidatūru vēlamajam darbam, tas paliek pašu ziņā.

Zivīm radi, brāļi, māsas nāks kļajā ar kādām jaunām ziņām vai piedāvājumu, kas liek aizdomāties. Par mieru un klusumu nav ko sapņot! Aktīva komunikācija, daudz izbraucieni un iespēju mācīties.

Čika laiks:

9. V 5.29 – 6.11,
 11. V 12.02 – 15.40,
 13. V 21.05 – 21.15.